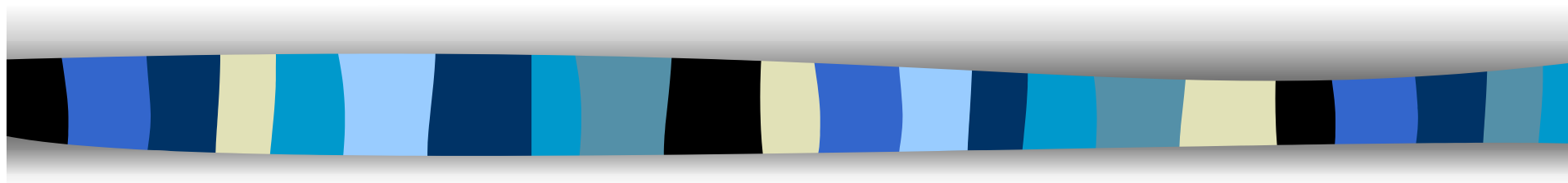


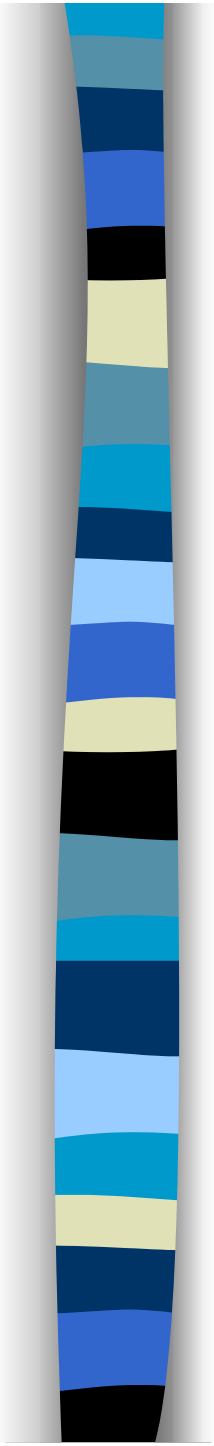
สื่อกับบทบาทของพิพิธภัณฑ์



ดร. ครรชิต มาลัยวงศ์ ราชบัณฑิต

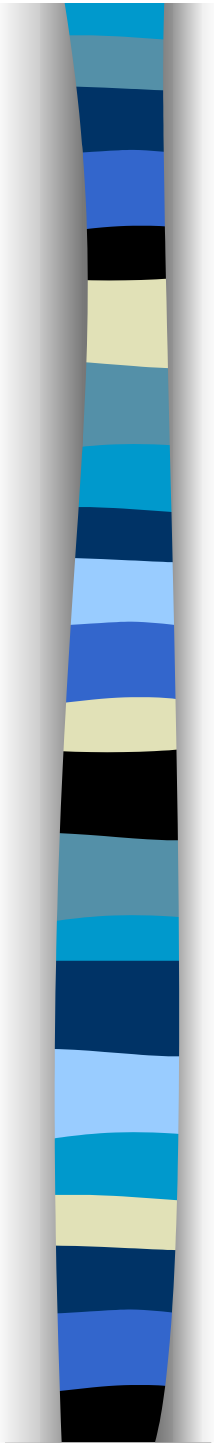
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

8 กุมภาพันธ์ 2544



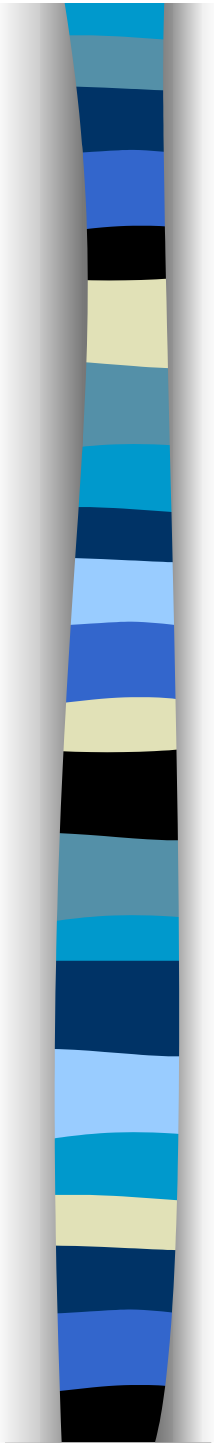
เนื้อหาคำบรรยาย

- สื่อกับพิพิธภัณฑ์ ความคล้ายคลึงและแตกต่าง
- พิพิธภัณฑ์ไม่ได้หยุดนิ่ง
- สื่อจะใช้ประโยชน์จากพิพิธภัณฑ์ได้อย่างไร
- สรุป



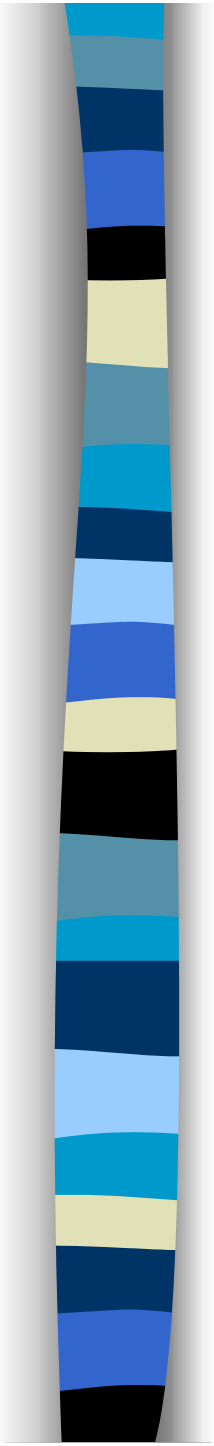
หน้าที่ของสื่อ

- ค้นหาความจริง และ ความรู้
- นำเสนอความจริงต่อสาธารณชน ในรูปแบบต่าง ๆ
เช่น ข่าว รายงานวิเคราะห์ บทความ
- นำสังคมไปสู่ยุคความรู้ และ ความรุ่งเรือง
- ทบทวนและประเมินว่าได้ทำงานบรรลุเป้าหมายแล้ว
หรือไม่



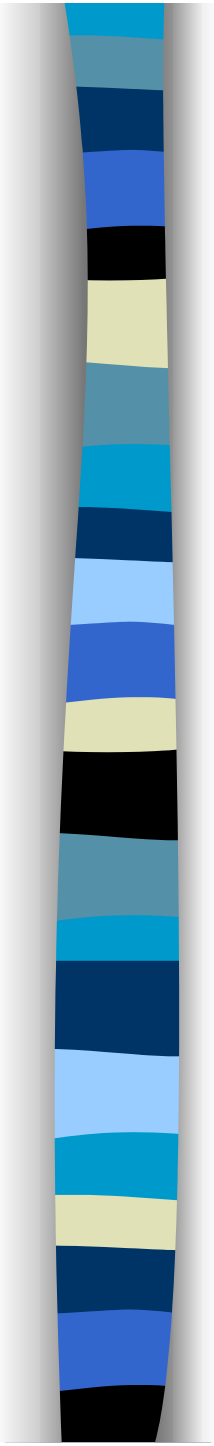
บทบาทของพีพีธภัณฑ์

- ค้นหาความจริงและความรู้
- นำเสนอความจริงต่อสาธารณชน ในรูปแบบของ
นิทรรศการ บทความวิเคราะห์ และ ตำรา
- นำสังคมไปสู่ยุคความรู้ และ ความรุ่งเรือง
- ทบทวนและประเมินว่าได้ทำงานบรรลุเป้าหมายแล้ว
หรือไม่



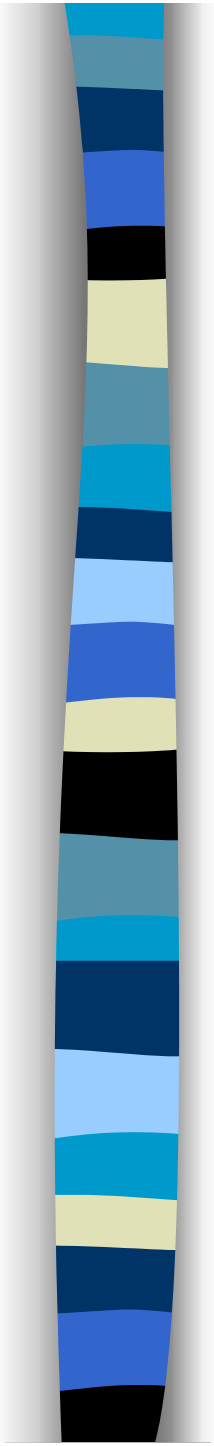
สื่อ กับ พิพิธภัณฑ

- มีแนวคิดเหมือนกัน
- แต่วัสดุที่นำมาศึกษานั้นต่างกัน วิธีการค้นหาความจริงบางอย่างก็เหมือน และ บางอย่างก็ต่างกัน
- โดยเฉพาะก็คือ การนำเสนอต่างกัน และ วิธีการจัดให้สาธารณชนเข้าถึงความรู้และความจริงก็ต่างกัน



สิ่งที่สาธารณชนได้จากสื่อ

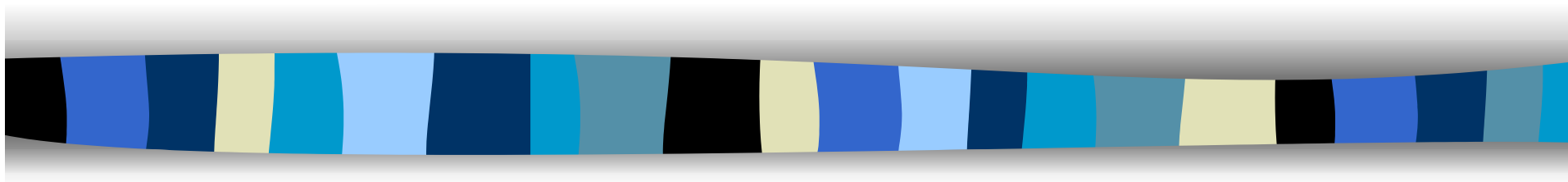
- รายงานข่าวที่แสดงความเป็นไป เหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ปัจจุบัน
- รายงานสิ่งที่ผิดปกติ แปลก หรือ ไม่น่าเชื่อ
- เบื้องหลัง หรือ สาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- ความเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

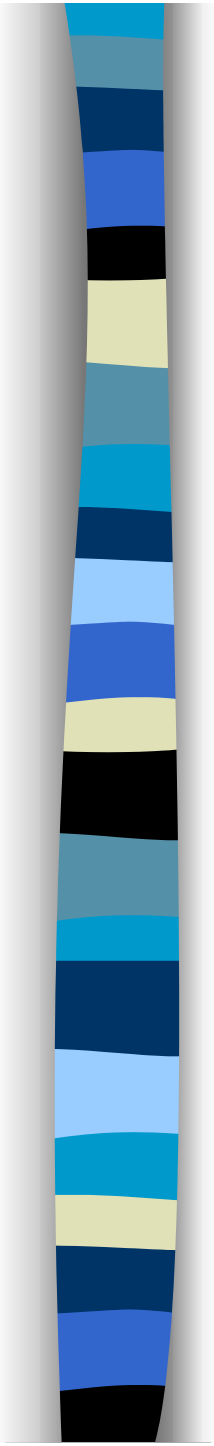


สิ่งที่สาธารณชนได้จากพิพิธภัณฑ์

- การได้สัมผัส หรือ เห็น วัตถุสิ่งของที่ปกติเห็นได้ยาก เพราะไม่ค่อยมีให้เห็น หรือ อยู่ไกลมาก
- ความตื่นเต้นที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ หรือส่วนหนึ่งของอนาคต
- ความรู้เกี่ยวกับเบื้องหลังหรือความเป็นมาของวัตถุสิ่งของที่นำมาแสดง
- ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ชีวิต และ ธรรมชาติ

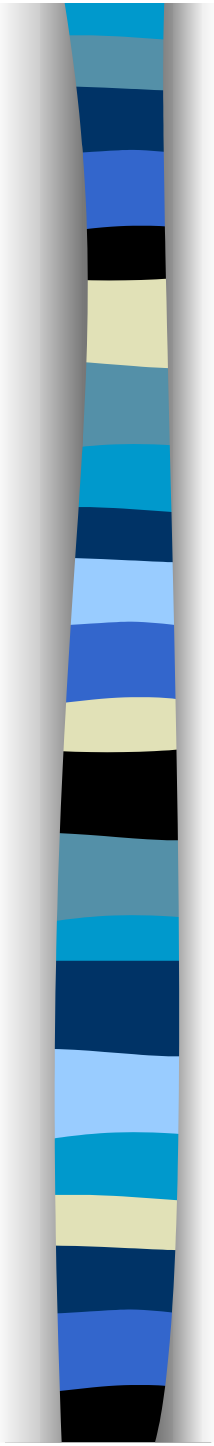
พิพิธภัณฑสถานไม่เคยหยุดนิ่ง





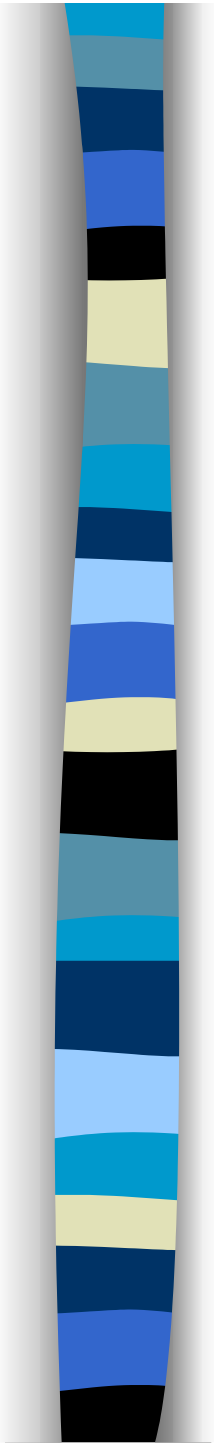
งานในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

- ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
- ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมวัสดุต่าง ๆ
- ค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุนั้น ๆ
- หาวิธีนำเสนอและจัดนิทรรศการเพื่อนำเสนอ
- จัดประชุมแลกเปลี่ยนทัศนะ และ ข้อสรุป
- เผยแพร่ข้อสรุปที่ได้



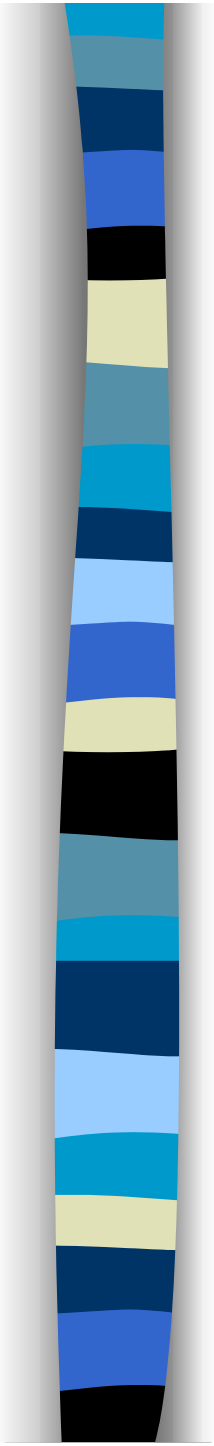
พิพิธภัณฑ์กำลังเปลี่ยนแปลง

- พิพิธภัณฑ์ไม่ใช่เป็นที่แสดงวัตถุ หรือ ของโบราณ และไม่ใช่สถานที่ที่แห้งแล้ง มีแต่ตั่งวางของเก่า
- งานพิพิธภัณฑ์เป็นงานที่น่าตื่นเต้น ต้องอาศัยความสามารถในการสอบสวน และ ความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอ
- โดยสรุป งานภัณฑารักษ์เป็นงานที่ Lively



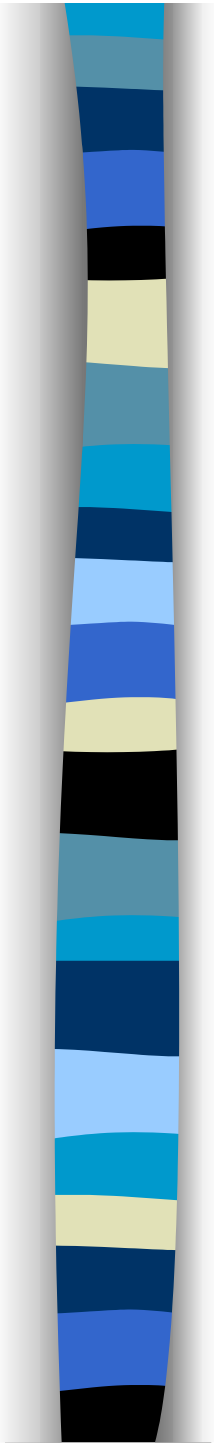
พิพิธภัณฑก่อนยุคอินเทอร์เน็ท

- เปิดปิดเป็นเวลา ไม่สามารถเข้าดูได้เมื่อต้องการ
- การนำเสนอมีความจำกัด ผู้เข้าชมไม่สามารถพิจารณารายละเอียดได้มากนัก
- ปกติไม่สามารถถ่ายภาพได้ เพราะเกรงจะทำให้วัสดุเสียหาย หรือ เพราะเกรงจะนำไปหาประโยชน์
- การเก็บรักษาต้องใช้ความระมัดระวังสูงมาก



พิพิธภัณฑ์ในยุคอินเทอร์เน็ต

- นำเอา artifact มาถ่ายเป็นภาพดิจิทัลไว้อย่างละเอียด
ทุกแง่ทุกมุม สามารถแสดงภาพในทุกมุมมองได้
สามารถขยายภาพให้เห็นรายละเอียดได้
- เอื้ออำนวยให้สมาชิกอินเทอร์เน็ตศึกษา artifact ได้
จากที่ห่างไกล ตลอด 24 ชั่วโมง
- สามารถให้ข่าวสารต่าง ๆ ประกอบได้อย่างละเอียด
และยังสามารถปรับแก้ข่าวสารได้รวดเร็ว

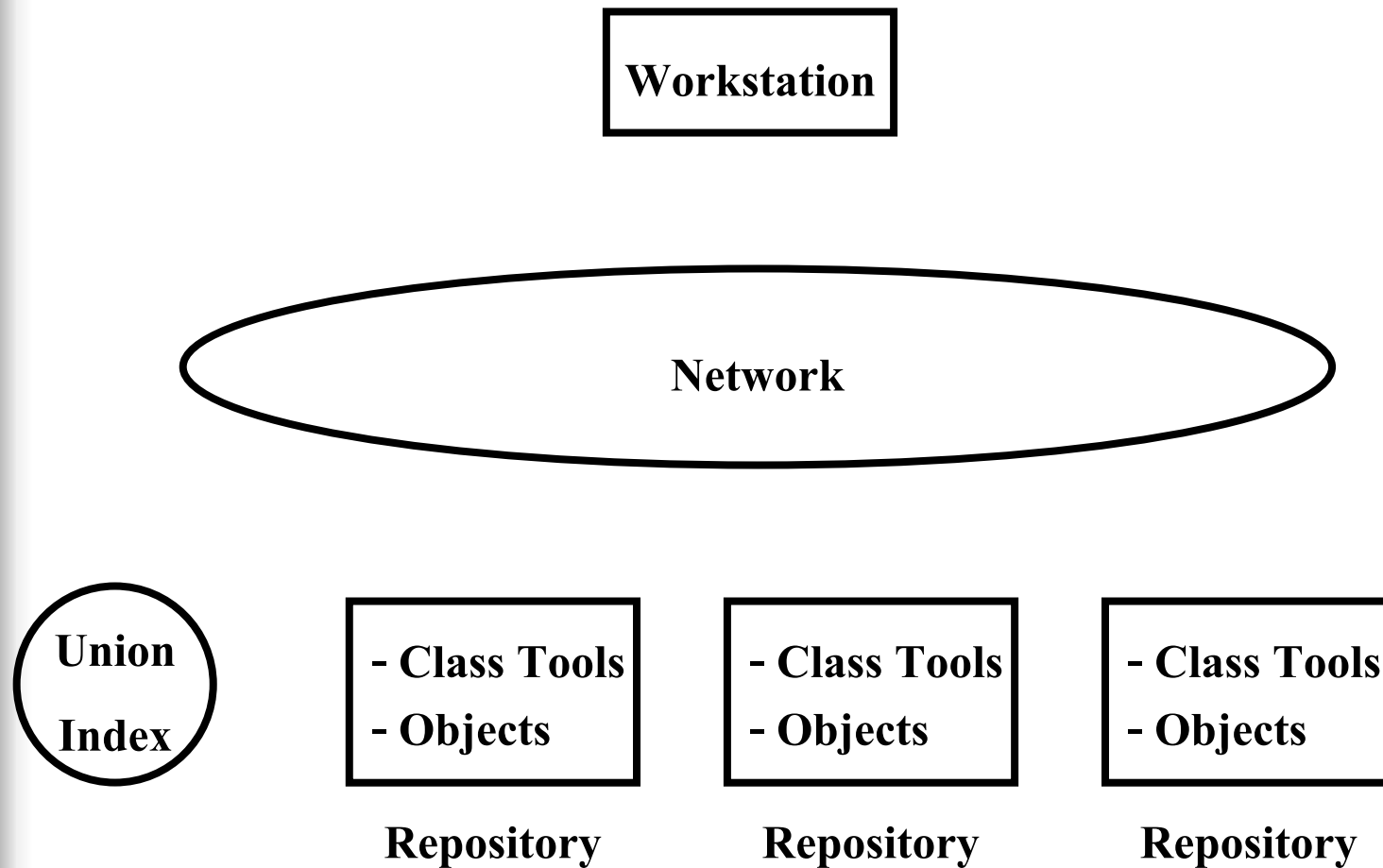


ข้อดีของพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล

- เผยแพร่ความรู้ต่อสาธารณชนได้กว้างขวาง ไม่จำกัดสถานที่ และ เวลา
- สามารถบันทึกรายละเอียดของ artifact ได้มาก
- ไม่ต้องอาศัยสถานที่พิเศษสำหรับตั้งวางนิทรรศการ ทำให้ไม่ต้องเสียค่าดูแลรักษา และ ค่าพนักงาน
- สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งความรู้อื่นได้ทันที

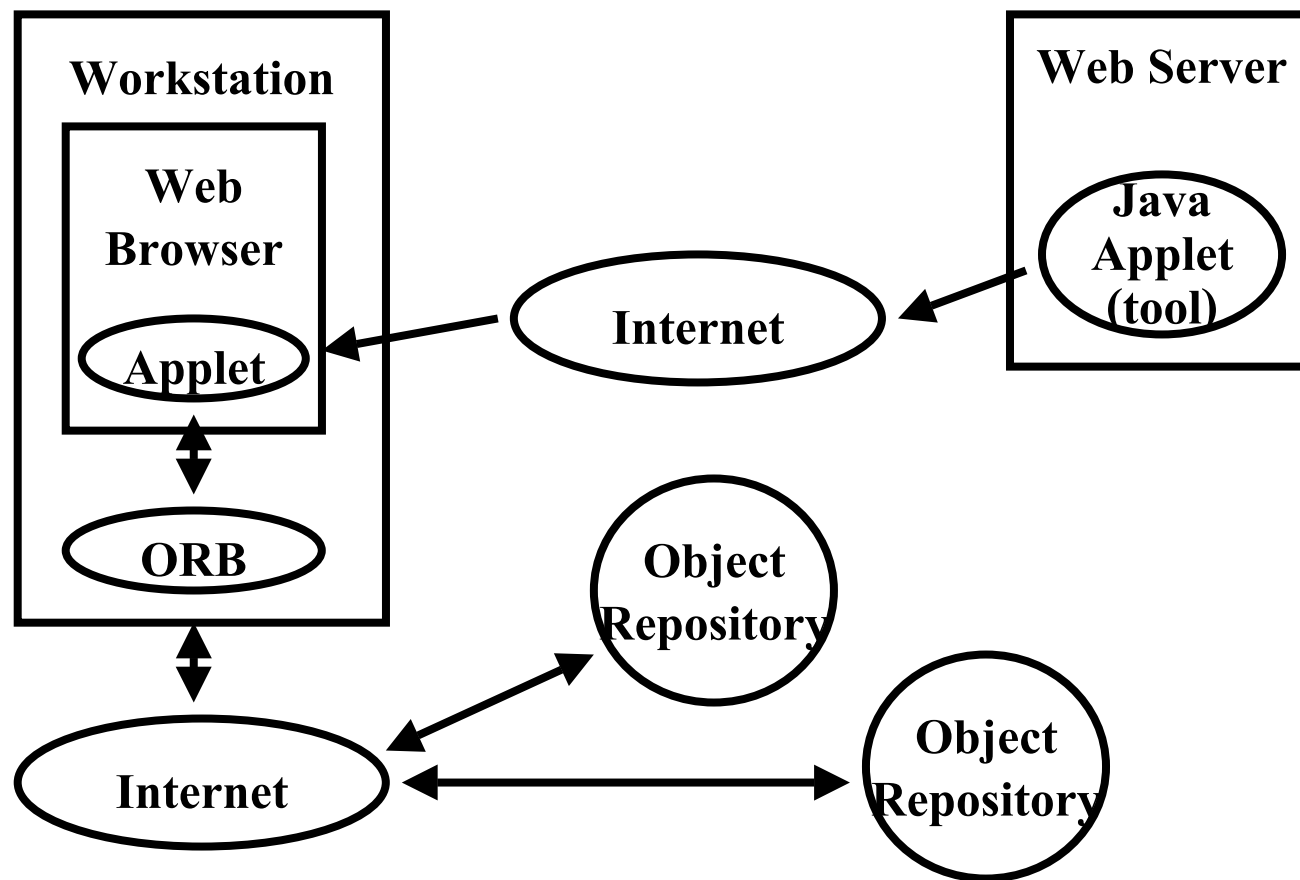
สถาปัตยกรรมของดิจิทัลคอลเลกชัน (1)

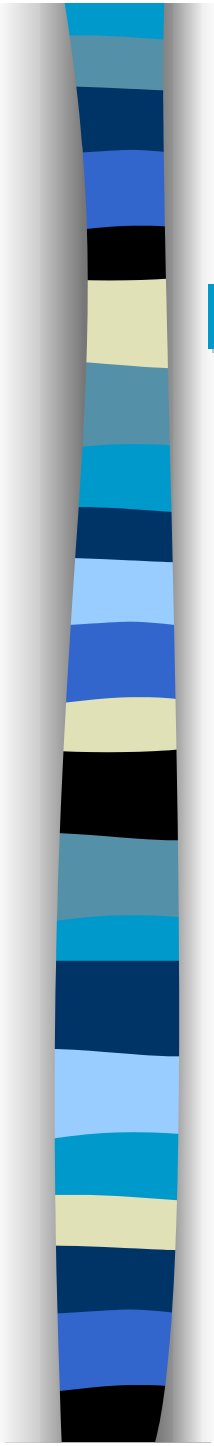
Client/Server Object Oriented



สถาปัตยกรรมของคิจีที่ลดคอลเล็คชั่น (2)

An Object WEB Implementation





องค์ประกอบของดิจิทัลคอลลีชัน (1)

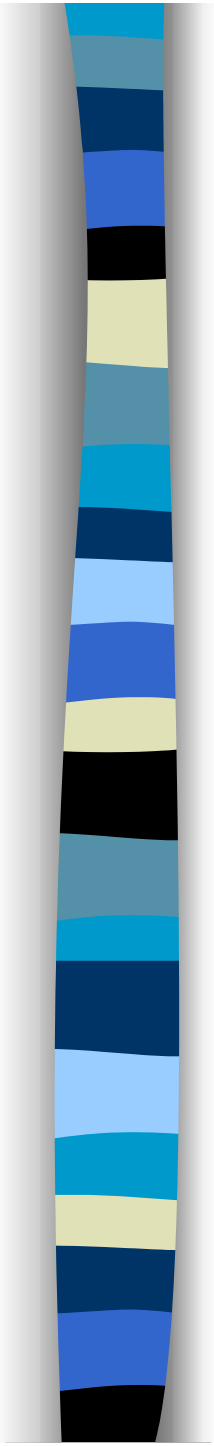
■ ฮาร์ดแวร์

– เซิร์ฟเวอร์

- Desktop computer
- Workstation
- Scalable enterprise server

– Storage

- Fixed hard disk
- Removable hard disk
- Optical disc
- Tape robot

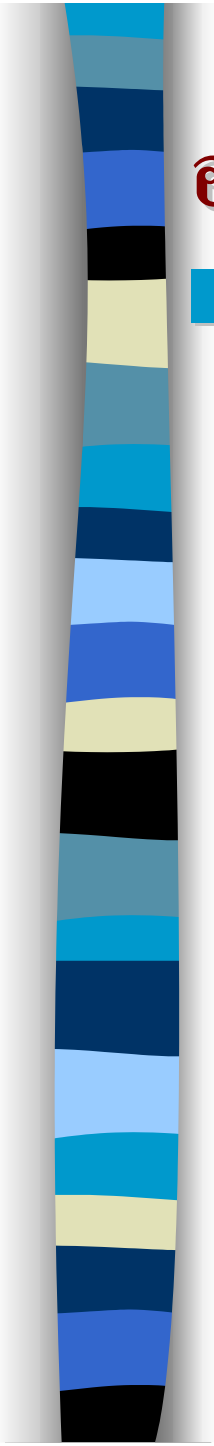


องค์ประกอบของดิจิทัลคอลเลกชัน (2)

■ ฮาร์ดแวร์ (ต่อ)

– อุปกรณ์นำเข้าข้อมูล

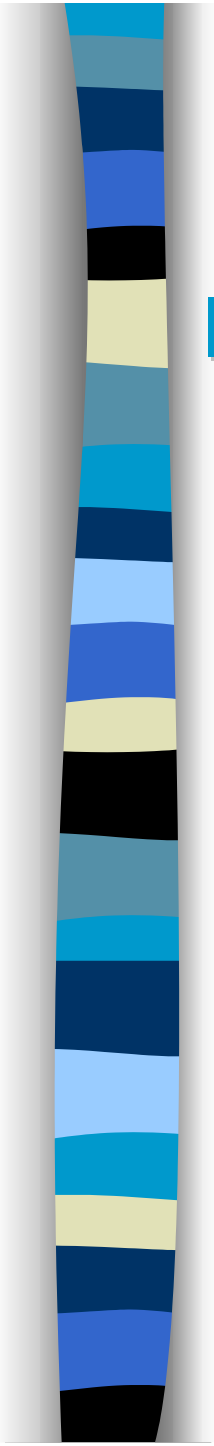
- Scanners
- Digital cameras
- Camera -> Photo CD
- Video cameras
- CD-ROM



องค์ประกอบของดิจิทัลคอลเลกชัน (3)

■ ซอฟต์แวร์

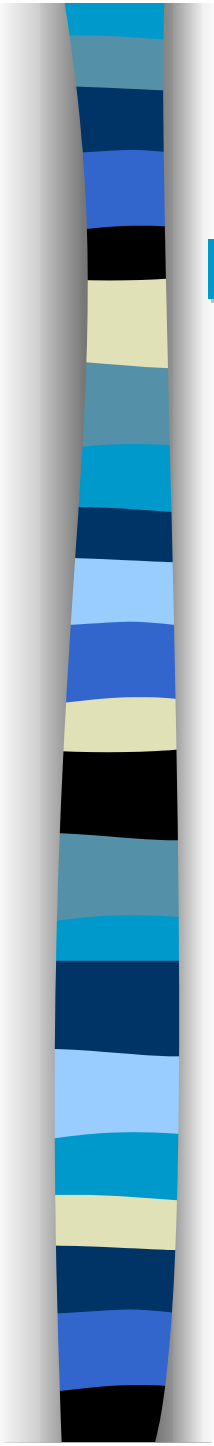
- พอร์ทัล (portal)
- การส่งเอกสาร (document delivery)
- การพิสูจน์สิทธิและรักษาความปลอดภัย (authentication and security)
- ห้องสมุดอัตโนมัติ (library automation)
- การยืมระหว่างห้องสมุด (inter-library loans)
- การเก็บเกี่ยวสารสนเทศ (information harvesting)
- การบริหารสิทธิ (right management)
- การสร้างและการเก็บรักษา (digital archives and preservation)



องค์ประกอบของดิจิทัลคอลเลกชัน (4)

■ Software (cont.)

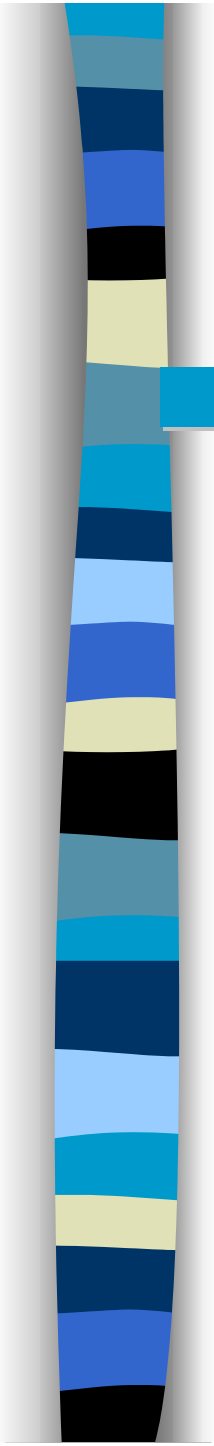
- Digitization
- Scan-on-demand
- ความปลอดภัยในการชำระเงิน (secure payments)
- Information push
- E-journals and e-publications
- การเข้ารหัส (encryption)
- Hierarchical storage and management
- Meta-data servers



องค์ประกอบของดิจิทัลคอลเลกชัน (5)

■ บุคลากร

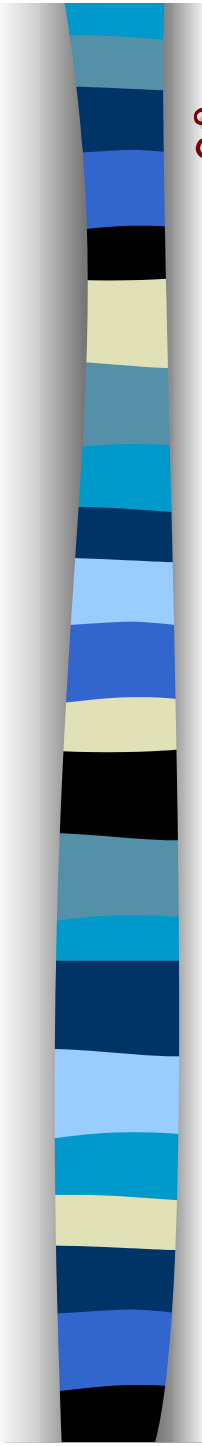
- บุคลากรที่มีมนุษยสัมพันธ์และมีทักษะ มีความสำคัญกว่า บุคลากรที่มีความรู้
- บุคลากรควรมีคุณสมบัติเหล่านี้
 - มีความอยากรู้อยากเห็น
 - มีความรักในการเรียนรู้
 - มีความสามารถสอนตัวเอง (ability to self-teach)
 - ไม่กลัวการเสี่ยง (propensity to take risks)
 - รับรู้ถึงศักยภาพและหลุมพรางของเทคโนโลยี (keen sense of potentials and pitfalls of the technology)



องค์ประกอบของดิจิทัลคอลเล็กชัน (6)

สารสนเทศในดิจิทัลคอลเล็กชัน

- เอกสารอักษร เช่น รายงาน บทความ หนังสือ
- เอกสารภาพ เช่น ภาพ 2 มิติ 3 มิติ
- เอกสารเสียง เช่น สุนทรพจน์ เพลง
- เอกสาร ภาพยนตร์ วิดีโอ
- เอกสารโปรแกรม เช่น แบบจำลอง การจำลอง (simulation)
- เอกสารแผนที่ เช่น ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายดาวเทียม
- เอกสารอื่นๆ เช่น เพิ่มข้อมูลความจริงเสมือน (virtual reality)



มาตรฐานทางเทคนิค (1)

■ Client desktop

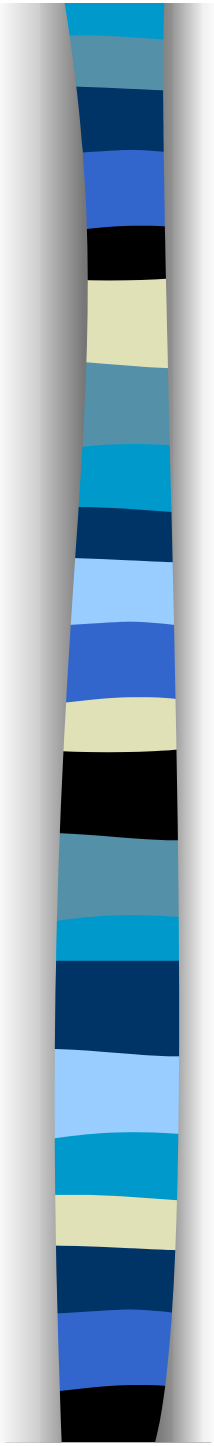
- World wide web browser
- Telnet client
- Application-specific desktop client

■ Service-specific functionality

- User profiles
- Application services (e.g. searching, analysis, result set management)

■ Integrating components

- Citation linking
- Search management
- Format & display normalizing



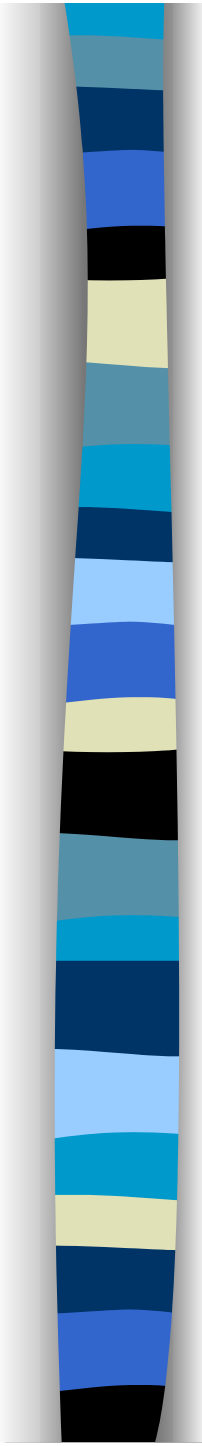
มาตรฐานทางเทคนิค (2)

■ Server tools

- Middleware (web/database integration)
- Database
- Custom tools
- Mediators and converters

■ Protocols and infrastructure

- Transport (e.g. HTTP, TCP/IP, Telnet, Storage request broker)
- Information management (e.g., Z39.50, ODBC, CORBA, SDLIP)
- Directory services
- Security (e.g., X.509 authentication, SSL, Kerberos, PGP, SSH)



มาตรฐานทางเทคนิค (3)

■ Object metadata (EAD, Dublin Core, Open Archives)

- Descriptive
- Structural
- Administrative

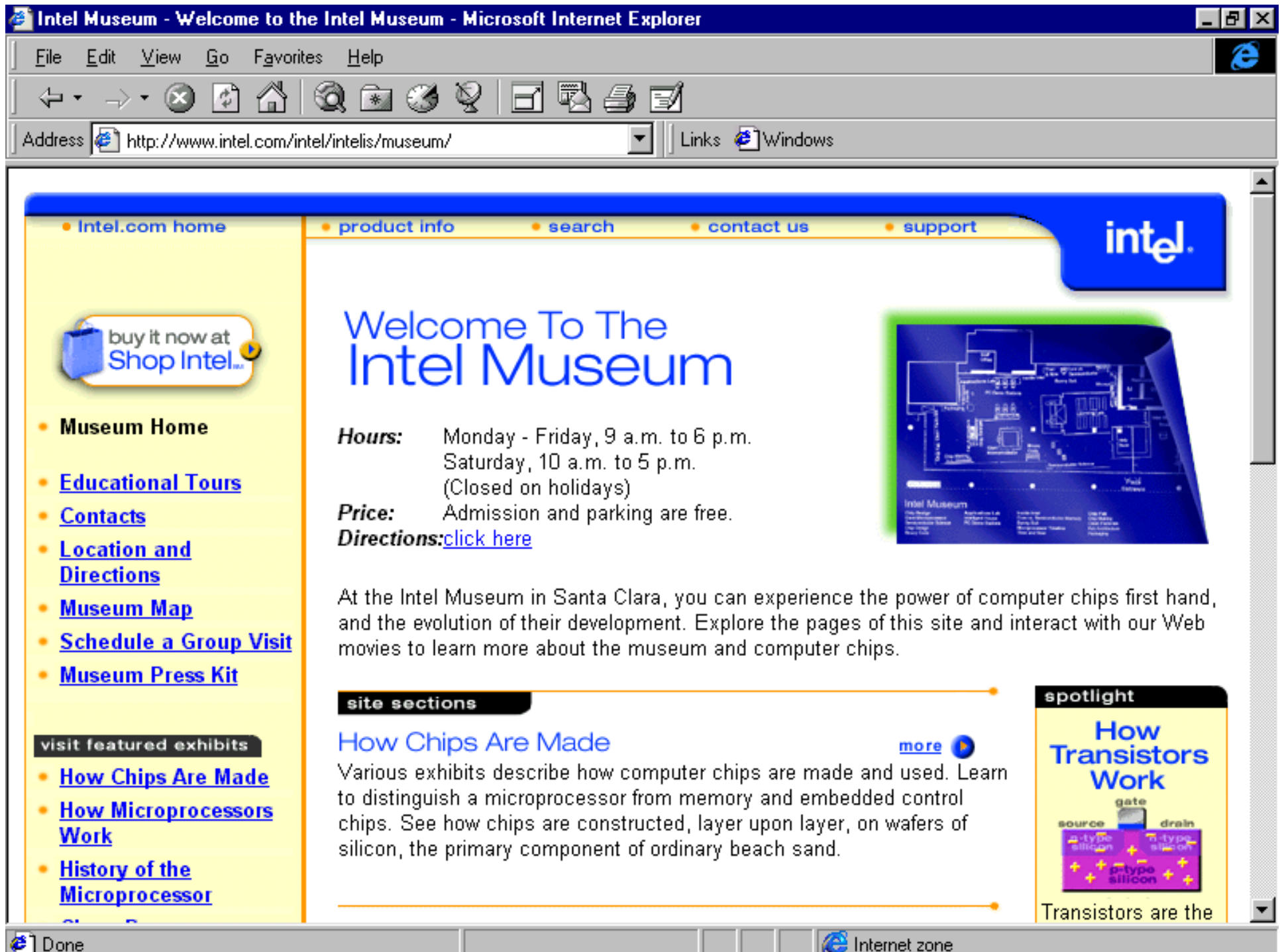
■ Persistent identifier

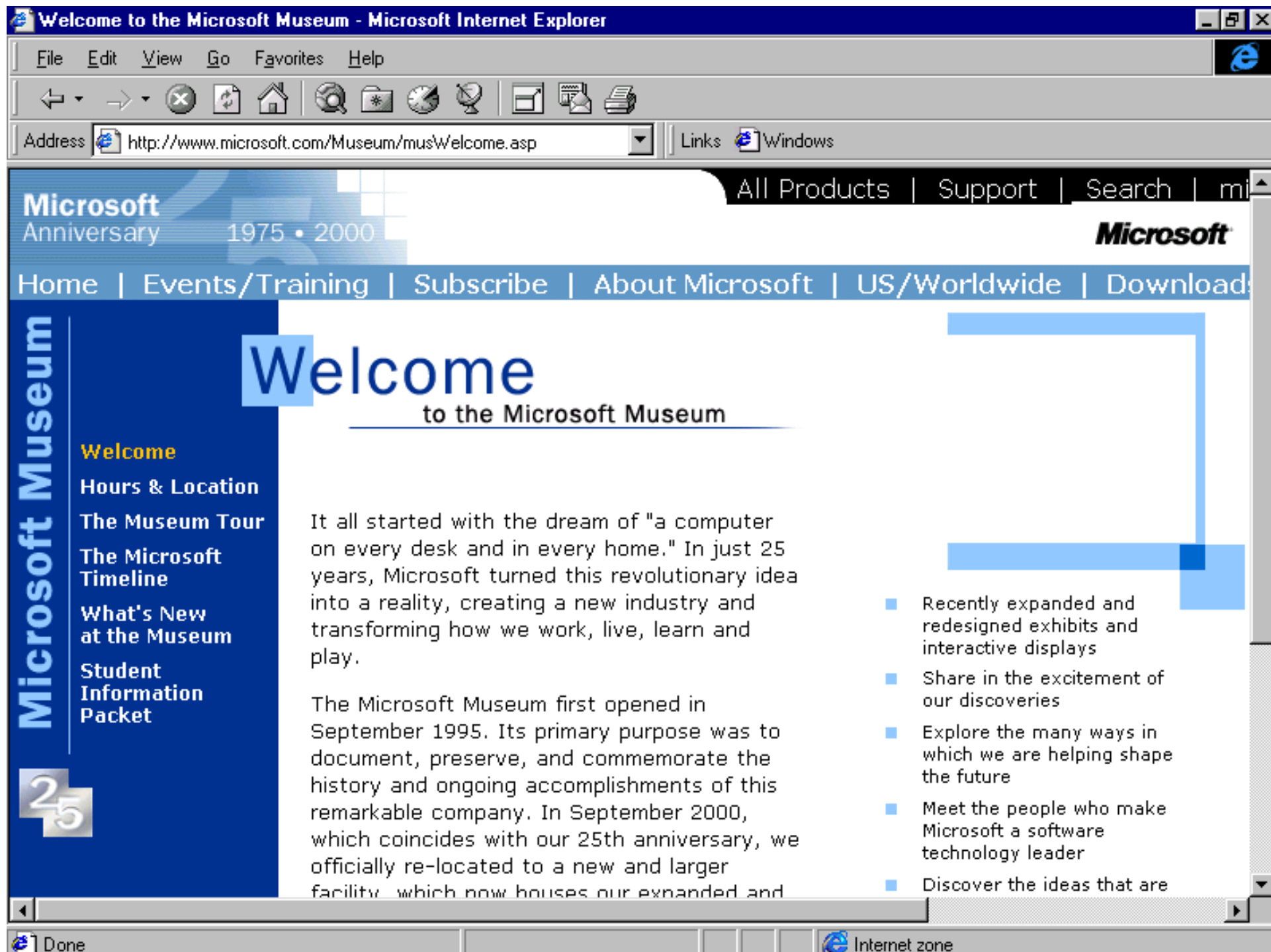
■ Digital objects

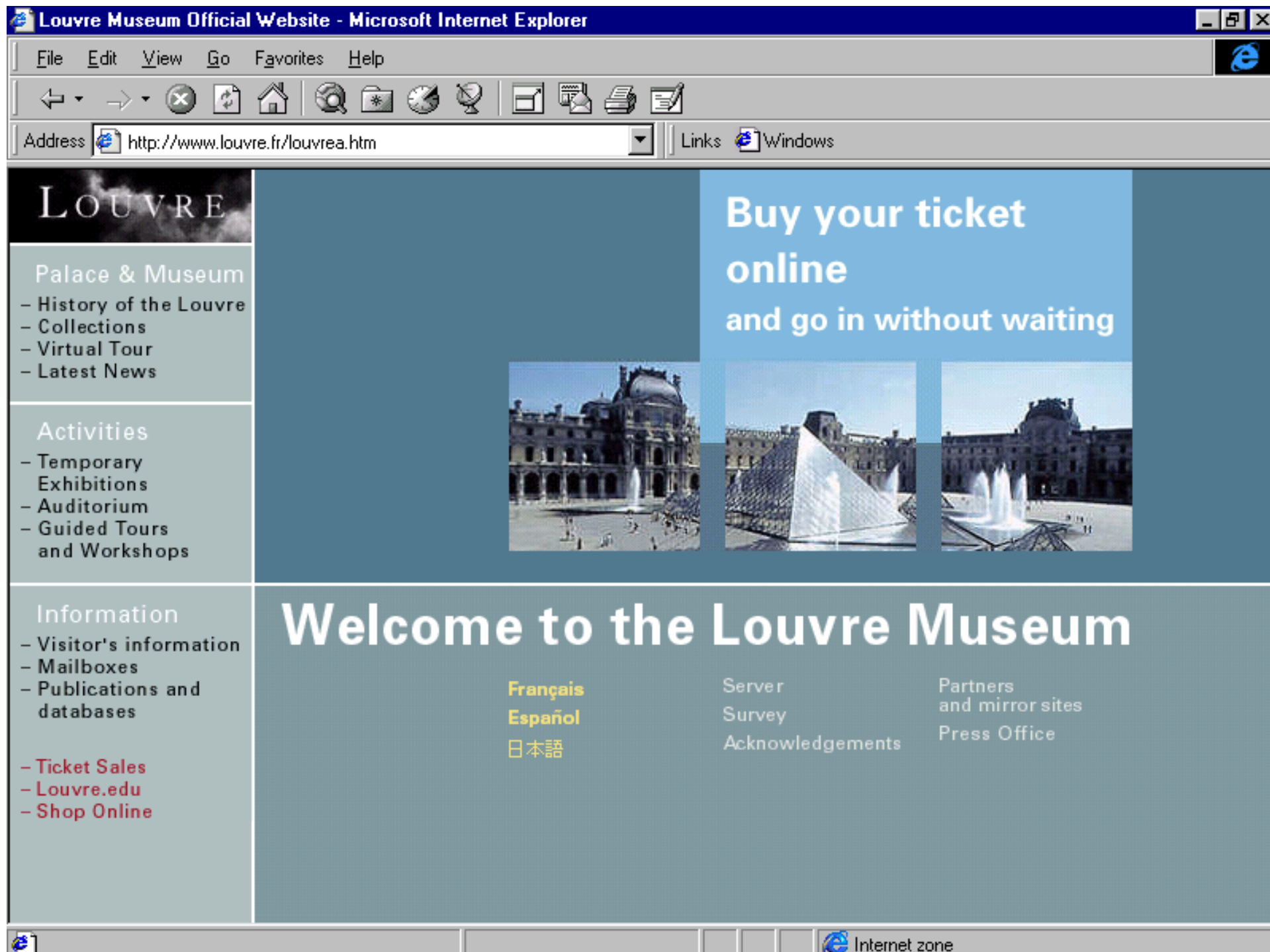
- Structured text (e.g. SGML, XML)
- Semi-structured text (e.g. HTML, Tex)
- Unstructured text
- Images

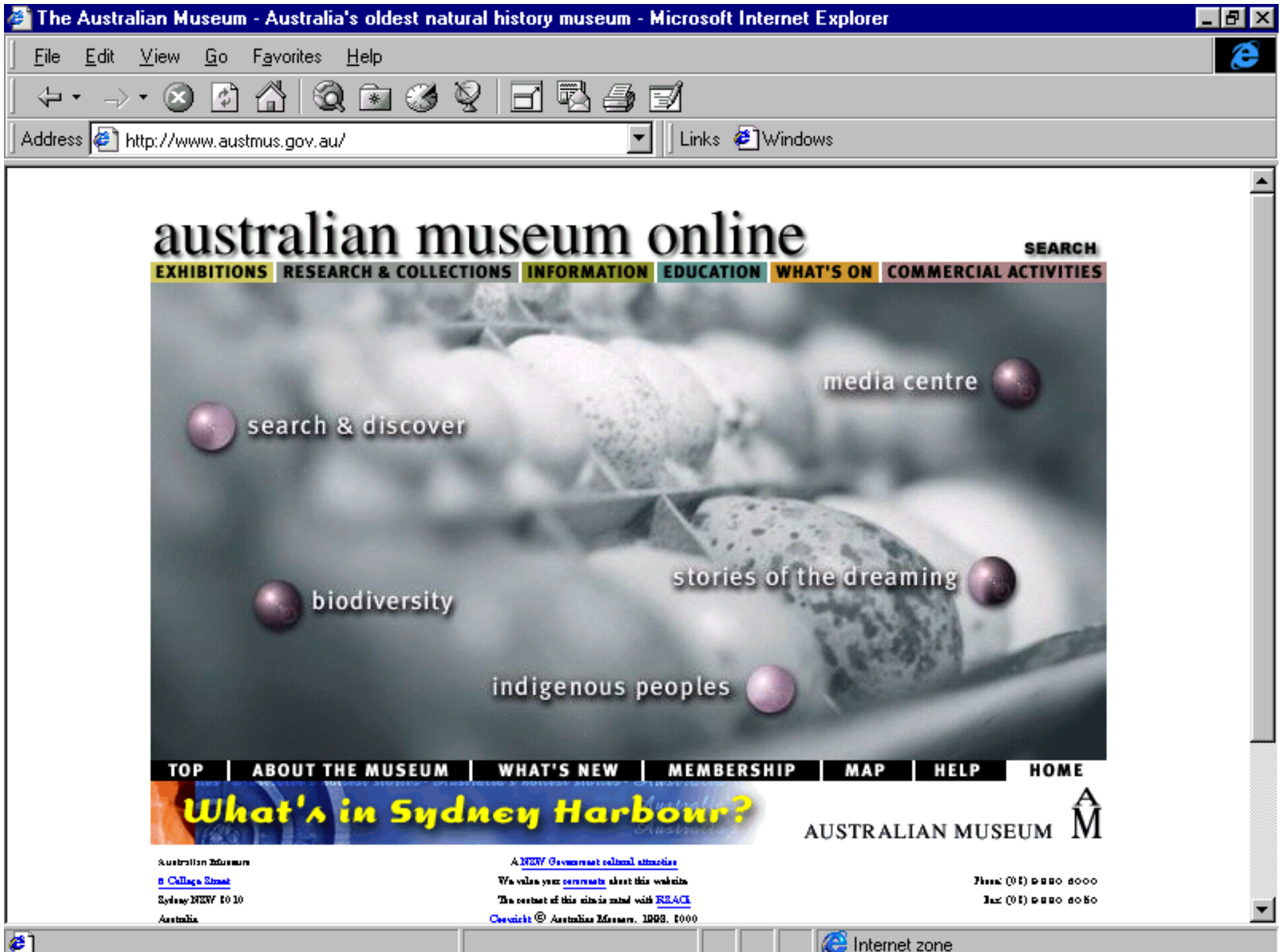
■ Storage

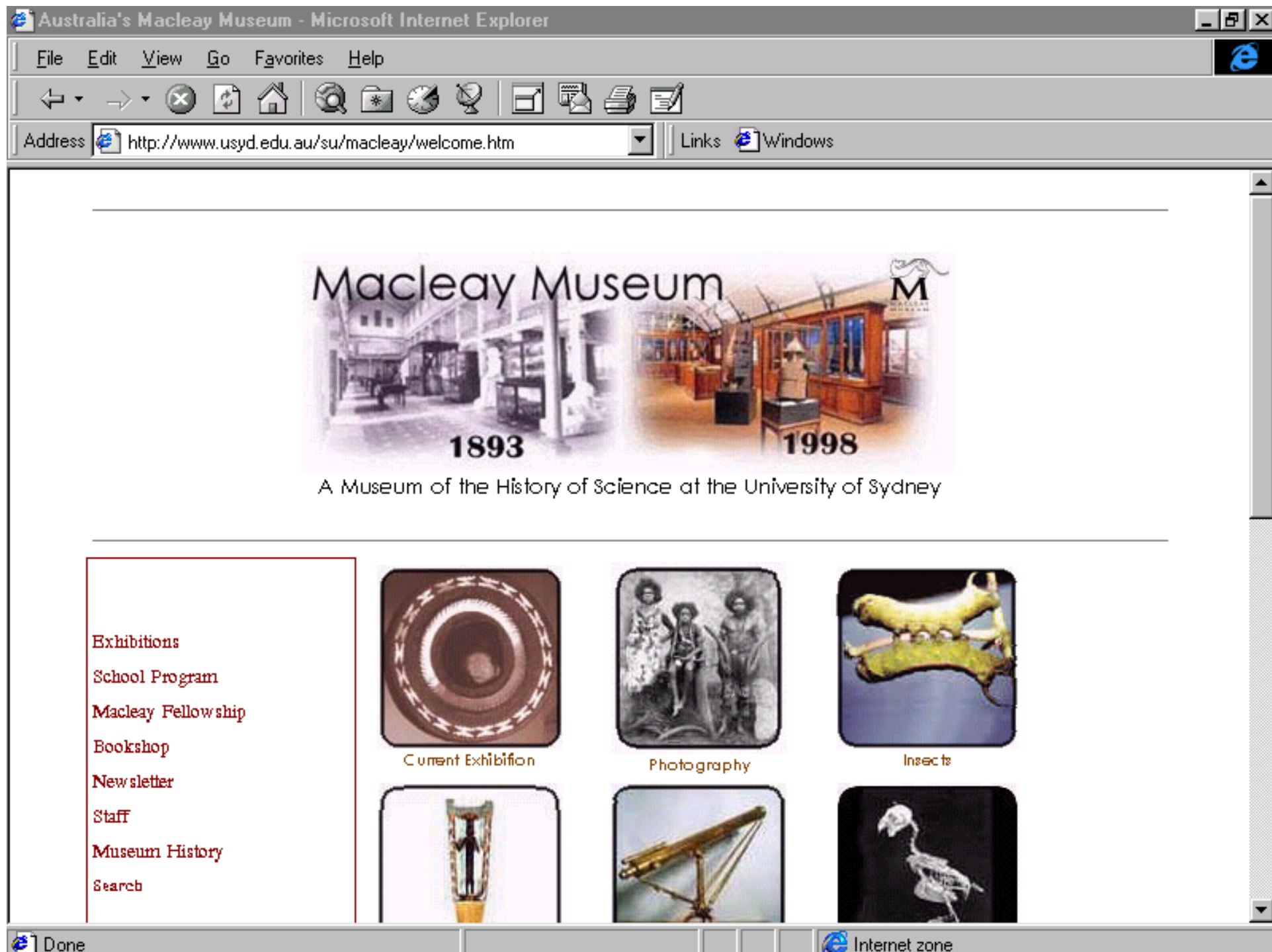
- HPSS
- Local file system

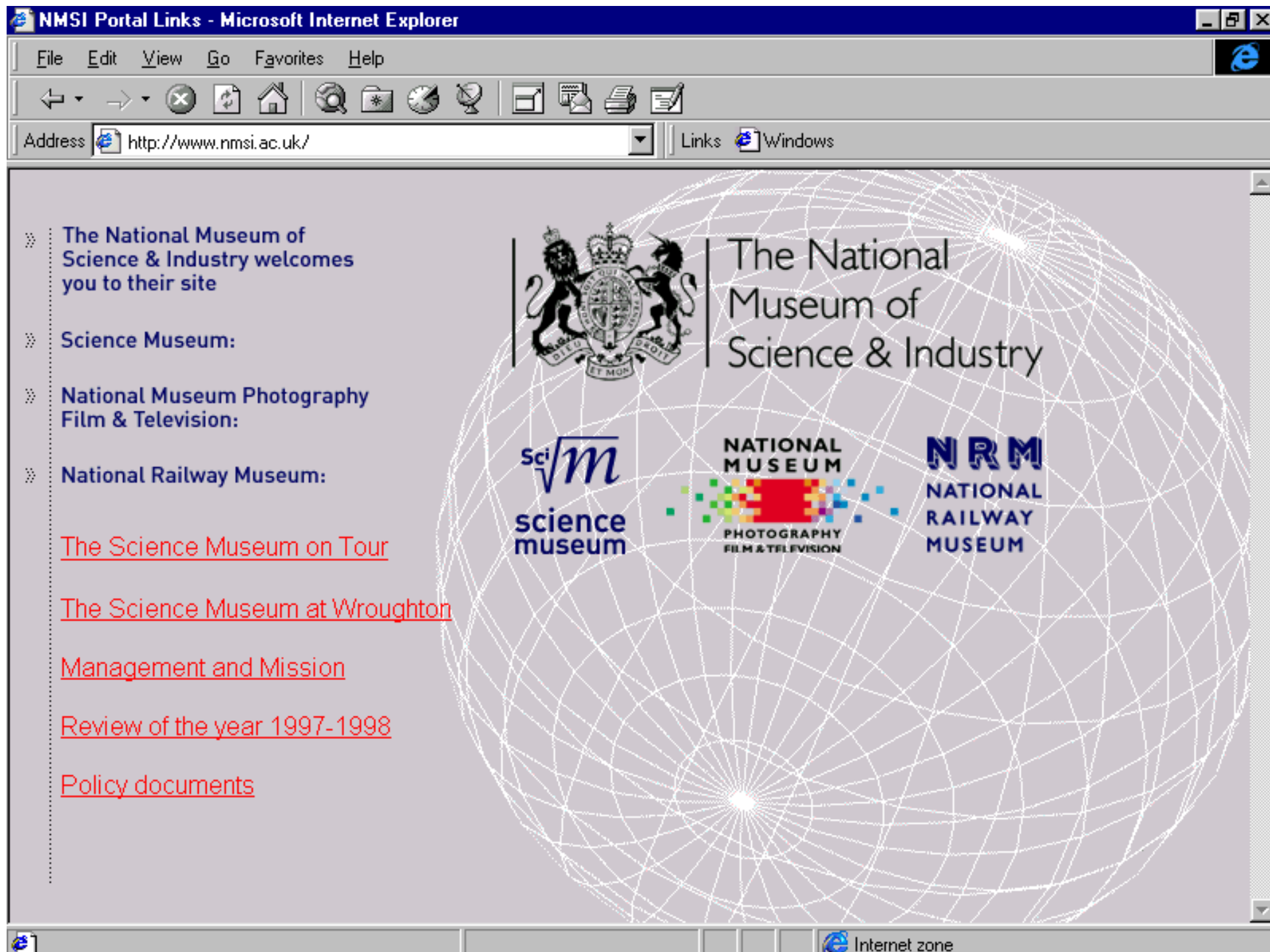












The Science Museum - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Go Favorites Help

Address http://www.nmsi.ac.uk/science_museum_fr.htm Links Windows

science museum welcome to our site

search visiting exhibitions online collections & research learn & teach corporate & commercial let's talk shop

online experience

science museum search visiting exhibitions online collections & research learn & teach corporate & commercial lets talk shop

Please click for a [Flash](#) or [Non-Flash](#) version of the site

What's on at the Science Museum?

- [STAR TREK: Federation Science](#) is an exploration of the science of Star Trek - an exciting hands-on exhibition which will be at the museum until April 2001.
- The [Wellcome Wing](#) is now open to the public - click [here](#) to visit the webpage you designed during your visit.
- [Locating the Victorians](#) is a major international conference commemorating 150 years since the great exhibition and

nmsi portal links add bookmark intouch site feedback about the site copyright to use the site

Internet zone

Smithsonian National Air and Space Museum Home Page - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Go Favorites Help

Address  http://www.nasm.edu/ Links  Windows



Smithsonian
National Air and Space Museum



National Air and Space Museum



EXHIBITIONS



APOLLO
to the
MOON

NEWS, LECTURES, EVENTS



Black
History
Month
Events



SYMPOSIUM
02.07.01
A Celebration of
Arthur C. Clarke



Wall of
Honor



Support The
National Air and
Space Museum
Adopt
an Aircraft
or Spacecraft

ATION

The Museum is undergoing major [renovation](#) through the year

VISITOR INFORMATION

ABOUT THE MUSEUM

STEVEN F. UDVAR-HAZY CENTER

EXHIBITIONS

NEWS, LECTURES & EVENTS

LANGLEY IMAX® THEATER

ALBERT EINSTEIN PLANETARIUM

COLLECTIONS & RESEARCH

EDUCATIONAL SERVICES

MEMBERSHIP

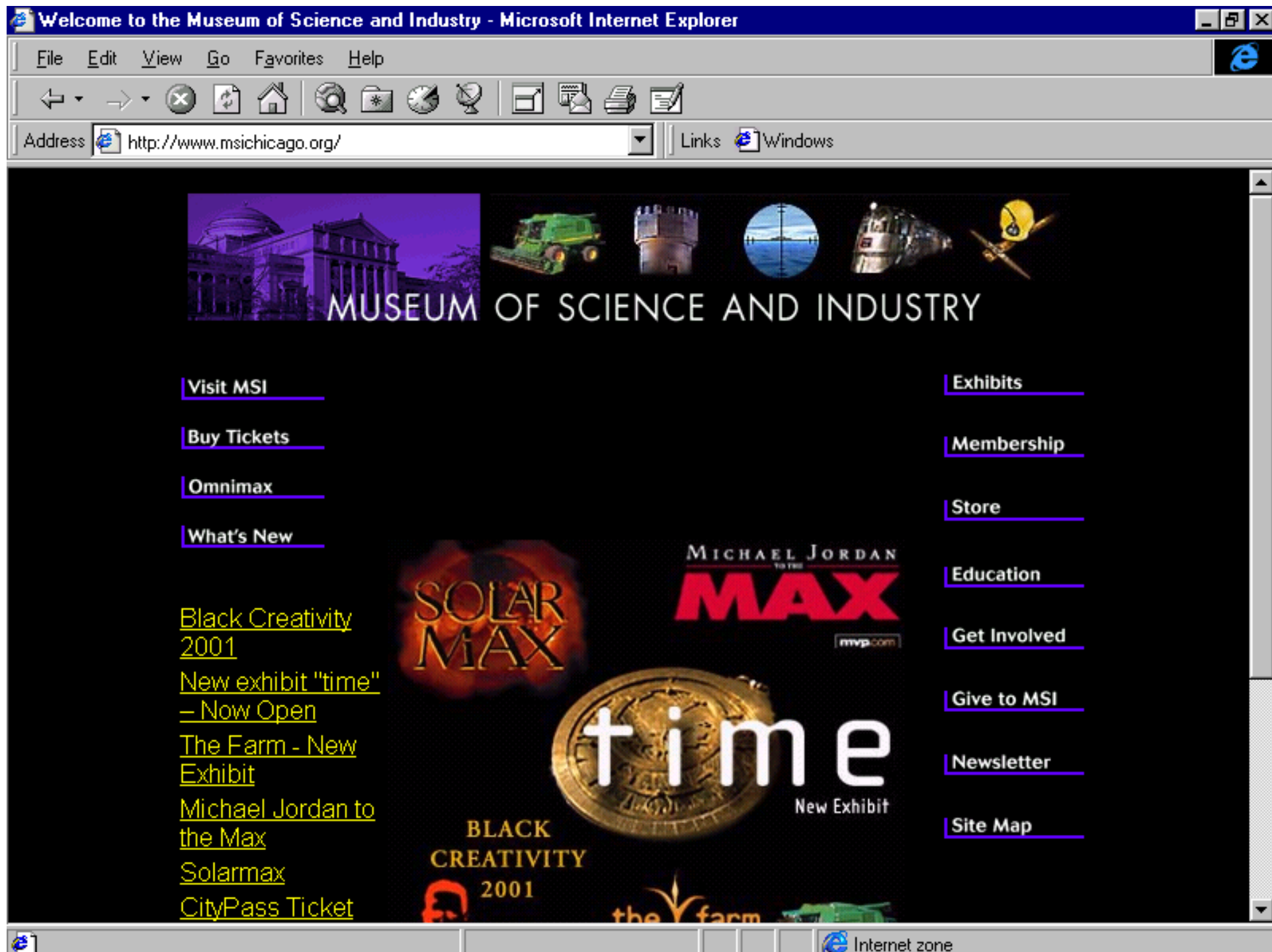
GET INVOLVED

GARBER RESTORATION FACILITY

[Search](#) | [Site Index](#) | [Features](#)
[Copyright](#) | [E-mail](#) | [Help](#)
[Comments](#) | [Links](#)

Done Internet zone







http://www.nsm.or.th/ - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Go Favorites Help

Address http://www.nsm.or.th/ Links Windows

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ
• NATIONAL SCIENCE MUSEUM •

discover nsm exhibitions school program games feedback

Technopolis, Khlong 5, Khlong Luang,
Pathumthani 12120, Thailand

Tel : (+66 2) 577-4172
Fax : (+66 2) 577-4181

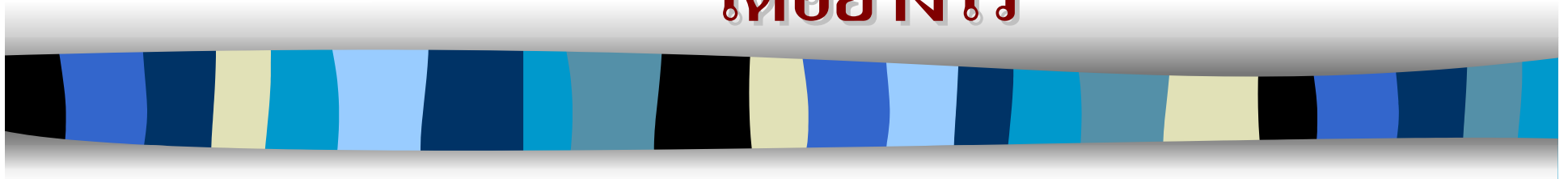
e-mail : scismart@nsm.or.th
: sci_expo@nsm.or.th

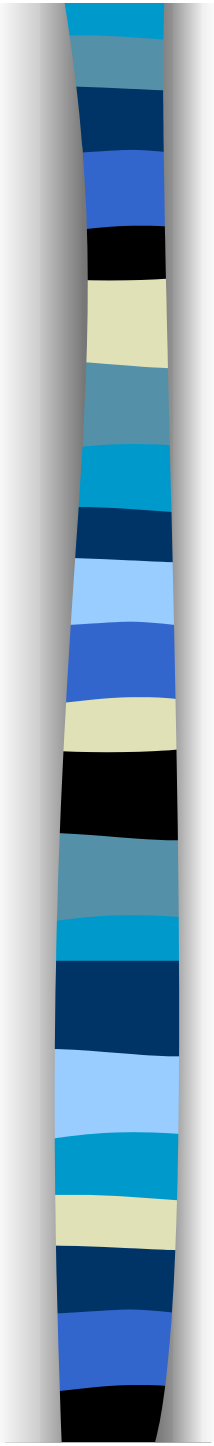
copyright © 2000 by National Science Museum, Thailand.

Done

Internet zone

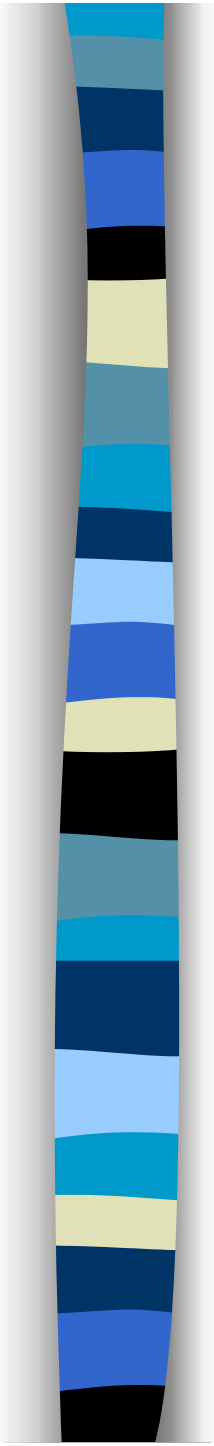
สื่อจะใช้ประโยชน์พิพิธภัณฑ ได้อย่างไร





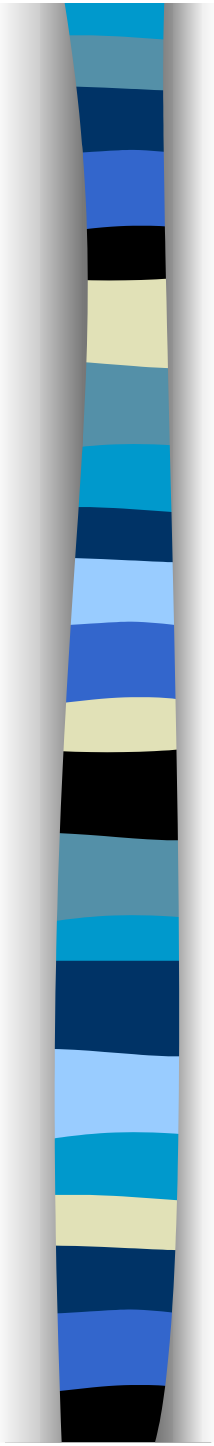
ค้นหาความจริงประกอบข่าว

- การสื่อข่าวจำเป็นจะต้องถูกต้องแม่นยำ
- พิพธิภัณฑ์ช่วยหาคำตอบที่ต้องการได้
 - ตัวอย่างเช่น ปัญหาเรื่อง GMO กับการส่งออก GMO คืออะไร จะมีอิทธิพลต่อร่างกายของผู้บริโภคหรือไม่



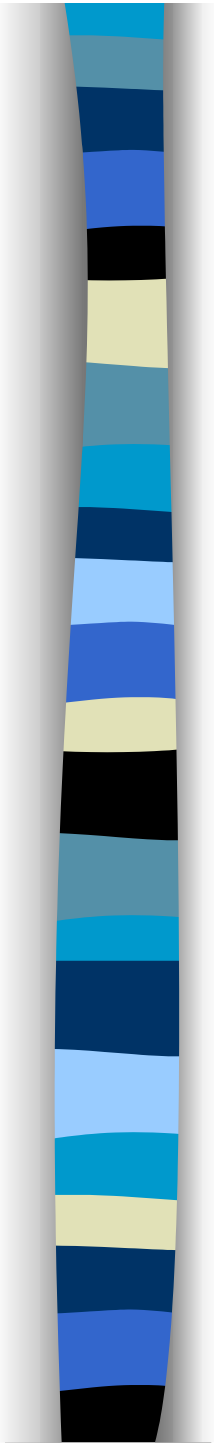
พิพิธภัณฑ์ช่วยทดสอบข้อมูล

- ในบางกรณีสื่อมวลชนอาจต้องการค้นหาคำตอบบางอย่าง ที่จะได้จากการทดลอง หรือ ทดสอบแนวคิดบางอย่าง ภัณฑารักษ์อาจช่วยในเรื่องนี้ได้
 - ตัวอย่าง การใช้บังไฟของชาวอีสานเป็นไปตามหลักการทางด้านวิทยาศาสตร์ เหมือนกับกระบวนการทำฝนหลวง



พิพิธภัณฑ์กับการเผยแพร่ความรู้

- สื่อมวลชน อาจร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์ในการเผยแพร่ความรู้ไปสู่สาธารณชน
- การร่วมกันค้นหาความจริง
- การร่วมกันนำเสนอความจริงทางสื่อมวลชน
- การร่วมกันจัดสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้



สรุป

- พิพิธภัณฑสถานและสื่อมวลชน สามารถทำงานร่วมกันได้
อีกมาก
- ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานกำลังเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การ
ไปพิพิธภัณฑสถานไม่ใช่การไปเที่ยวชมของเก่า แต่ไปเพื่อ
การเรียนรู้โลกและชีวิต
- สื่อมวลชนควรร่วมมือกับพิพิธภัณฑสถานมากขึ้น